

kom

www.komunal.eu

Viktor Nižňanský, Komunálne výskumné a poradenské centrum, n.o.

Krízy a územná samospráva

„Postkrízová ekonomická obnova a mobilizácia zdrojov rastu“

SFPA, ZEK, Bratislava 21.06.2010

Krízy = nové výzvy

Krízy (demografická, hospodárska, environmentálna,...) :

nové výzvy, nové rámcové podmienky,

nielen pre centrálnu vládu, ale aj pre obce, regióny

Ich úspešné zvládnutie si vyžaduje:

- spravodlivé rozdelenie politickej moci,
- efektívnosť zo strany verejnej správy

Dôvody súčasného stavu?

Vonkajšie

- ❑ hospodárska kríza ➡ pokles zamestnanosti
- ❑ environmentálna kríza ➡ navyše náklady

Vnútorne

- ❑ neefektívnosť centrálného systému,
- ❑ zlé rozhodnutia vlády,
- ❑ nie vždy efektívne hospodárenie samosprávy

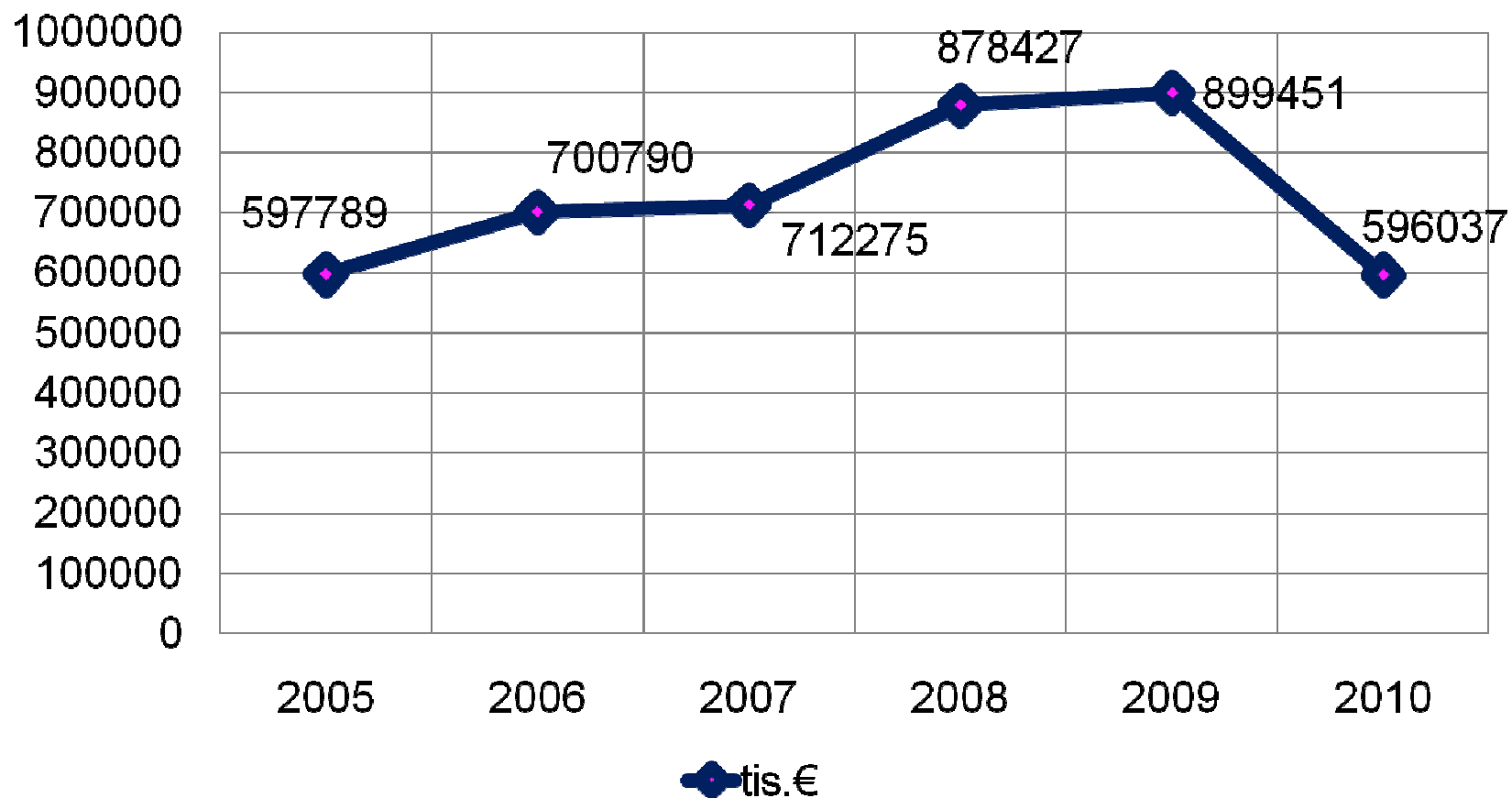
Reakcia samosprávy

- ❑ žiada pomoc zo štátneho rozpočtu

Reakcia centrálnej vlády ?

- ❑ preddavok (krátkodobé riešenie), systémové opatrenia

06/2010: 06/2009 = - 34%

Systemové opatrenia zo strany centrálnej vlády

1. Municipalizácia
2. Decentralizácia kompetencií všetkými formami
3. Posilnenie finančnej autonómie municipalít
 - zníženie prerozdelenia,
 - posilnenie vlastných príjmov
4. Posilnenie protikorupčných mechanizmov
5. Modernizácia (elektronizácia, vzdelávanie, ...)
6. Zmena regionálnej politiky
 - posilniť kompetenčné, finančné a rozhodovacie právomoci regiónov, prehodnotiť NSRR
 - zlepšiť dostupnosť eurofondov,
 - prehodnotiť mieru participácie konečného odberateľa s cieľom efektivity ich využitia, posilnenie centier osídlenia

Opatrenia na strane ÚS

1. Racionalizácia, znižovanie výdavkov

- Municipalizácia
- Spolupráca, spoločné verejné politiky
- Verejné obstarávanie, elektronické aukcie
- Úspory na platbách za elektrickú energiu, vodu, telekomunikácie, odpad
- Reštrukturalizácia dlhu
- Outsourcing (najmä v mestách),
- Zmena pravidiel odmeňovania

Opatrenia na strane ÚS

2. Zvyšovanie príjmov

- Hospodárenie s majetkom
- Zvyšovanie efektivity miestnych podnikov tam, kde nie je možná ich privatizácia
- Zvýšenie efektivity využitia katastrálneho územia
- Lepší výber miestnych daní
- Využívanie možnosti daňových zákonov (cenové mapy)
- Alternatívne formy financovania (eurofondy, leasing nehnuteľností)
- Štúdie rentability pre verejné investície
-

Na záver

- Potrebujeme **silnú** centrálnu vládu, ktorá spôsobuje väčšinu problémov a neponúka okamžité riešenia?
- Potrebujeme najmä silnú miestnu samosprávu
Dobre fungujúca miestna samospráva je neobyčajne dôležitou školou hospodárnosti a demokracie. Treba ju chrániť medzi výkyvmi a trenicami celoštátnej politiky. Silná a pragmatická miestna samospráva je mimoriadne dôležitá pre oblasti s veľkým nahromadením hospodárskych problémov. Bez takejto samosprávy nie je možné ich nijakým spôsobom riešiť (Leszek Balcerowicz)
- Základom je čo najrozsiahlejšia decentralizácia a dodržiavanie princípov spravodlivého rozdelenia politickej moci.